

Auca del Museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí

1. El temps passa, corre, vola
i canvien els costums.
¿Saps què és una muserola
saps què és un apagallums?
2. Per conèixer bé la història
i poder entendre el passat
cal saber la trajectòria
que ha seguit la humanitat.
3. Per això Lluís Carulla,
gran mecenes, gens garneu,
va posar fil a l'agulla
perquè es fes aquest museu.
4. I amb seny, amb traça i amb gràcia
va fer del seu clos natal
que abans era una farmàcia,
un racó d'àmbit rural.
5. Un museu que avui en dia
és espaiós i polit.
El món rural, qui ho diria!,
mai ha estat tan ben servit.
6. Després de passar per caixa,
un cop entres al Casal,
quan ets a la planta baixa,
en un audiovisual,
7. la Sala Pròleg t'invita
a entendre el que observaràs
tot al llarg de la visita:
els grans canvis, pas a pas,
8. que ha sofert la ruralia
dels darrers segles ençà
i els reptes que avui en dia
ens toca desafiar.
9. Així ho plasmen les figures
d'un escultor terrisser,
que veuràs bé, si t'atures,
a la Sala d'en Traité.
10. Prop d'aquí, hi ha tota mena,
de carros de torn, trabuc...
No hi ha el carreter que els mena
ni tampoc l'euga o el ruc,
11. però de gent que va per feina,
dibuixada a la paret,
dominant l'ofici i l'eina,
en pots veure a tort i a dret.
12. I si fas una mirada
ben atenta pel jardí,
veuràs Poblet, de passada,
i la Catedral del Vi.
13. Els murals esgrafiats
són obra d'en Lluçà
Navarro. Són com retrats
del nostre com ve i com va.
14. Si observes a fons la casa
veuràs estris de pagès,
que el cavall, el bou o l'ase
estiraven com si res.
15. I en els audiovisuals,
hi veuràs bocabadat,
les feines tradicionals
del vi, de l'oli i del blat.
16. Els destins de la collita
convertida en aliments
i el tragí de cada dia,
aquí es fan més que evidents.
17. No et deixis perdre una planta,
la del carrer d'en Canós,
on hi ha atuells a manta
i l'entrada dels senyors.
18. Es tracta d'una farmàcia,
fundada al segle XVII,
que recorda amb molta gràcia
com era aquest raconet.
19. Al costat, s'hi escenifica
la nostra casa pairal
amb la cuina, el foc, la pica
i la sala principal.
20. I per veure la feinada
que abans fèiem amb les mans
hi ha una zona dedicada
al treball dels artesans.
21. Per completar la visita
sobre la vida rural
el museu també ens delita
amb el medi natural.
22. I amb molt d'encert ens proposa
una última reflexió:
Tot s'hi val? Qualsevol cosa?,
per tenir més producció?
23. I fins i tot la mainada
pot participar en tallers,
i a l'hort remenar l'aixada,
fent de pagès com qui més.
24. Certament paga la pena
fer una visita al museu
i descabdellar la trena
del món rural. Ja ho veieu.

Joan Vilamala, 2016